

Lp põllumajandusminister
hr Ivari Padar

Põllumajandusministeerium
Lai 39 /41
15056 Tallinn

Meie 26.03.2015 nr 119

LEADER meetmes tegevusgruppide strateegiate esitamise tähtaja pikendamine

Austatud minister

Eesti Leader Liit pöördub Põllumajandusministeeriumi poole Leader tegevusgruppide nimel palvega pikendada põllumajandusministri 14. oktoobri 2014 määruses nr 85 ette nähtud Leader tegevusgruppide strateegiate esitamise tähtaega **vähemalt kahe kuu võrra**, st vähemalt kuni **30. juunini 2015.a.**

Pikendamise taotlemise põhjuseks käesoleval ajal on Leader meetmes olukord, kus strateegiate esitamise tähtaja hetkel on veel puudulikud:

- **põhimõtted kulude abikõlblikkuse osas** – sh **puudub Leader meetme rakendusmäärus**, mistõttu on raskendatud strateegiates tegevuste planeerimine. Strateegia on tulemuslikum ja elluviidavam kui planeeritavad tegevused on määratletud võimalikult täpselt. Antud hetkel on tegevusgruppidel väga raske strateegiates tegevusi planeerida;
- **juhatuste ja hindamiskomisjonide roll tegevusgruppidele esitatavate taotluste hindamise protsessis;**
- **meetmelehtede koostamise selged juhised** – seda olukorras, kus meetmeleht tuleb esitada strateegia osana – ülal viidatud määrus näeb meetmelehe kohustuslike osadena ette tegevusgrupi poolt seatavad nõuded toetuse taotlejale ja saajale. Seatavad nõuded on otseses seoses rakendusmäärusega, mida hetkel veel ei ole;
- **seire kord, puuduvad täpsed juhised selle kohta, kes ja kuidas seiret kogub** – 24.-25. märtsil 2015 tutvustati Leader tegevusgruppidele esmakordselt põhjalikumalt kogutavaid seireandmeid. Puudub endiselt selgus, kes milliseid andmeid kogub ning millisel moel toimub kogutavate andmete vahetus. Olukorras, kus strateegia seire on samuti oluline osa strateegiast, on tegevusgruppide jaoks oluline teada, milliseid andmeid peab tegevusgrupp koguma ja säilitama kuna sellest sõltub strateegia seire korra ülesehitus;
- **tegevustele artiklite määramine;**
- **nõuded koostööprojektidele ja strateegiale** – 24.-25. märtsil 2015 selgitati Leader tegevusgruppidele esmakordselt uusi nõudeid koostööprojektidele ning nendega seotud strateegia meetmetele. Samas on koostöö väga oluline osa nii Eesti Maaelu Arengukavast 2014-2020 kui ka Leader strateegiast ning koostöömeetmeid tuleb kavandada erilise hoolega, sh tagada kõigi potentsiaalsete koostööpartnerite informeerimine;

- **Leader strateegiate hindamiskriteeriumid** – lahtikirjutatud kujul hindamiskriteeriume ning hindamise korda tutvustati Leader tegevusgruppidele detailsemalt alles 24.-25. märtsil 2015. Hindamiskriteeriumitest ning ministeeriumi selgitustest tuli välja mitmeid detaile, mida varasemalt ei olnud võimalik välja lugeda ega nendega strateegiate koostamisel arvestada.

Olukorras, kus 24.-25. märtsil 2015 tutvustab seadusandja esimest korda põhjalikumalt juhiseid strateegia koostamise osas, ei ole Leader tegevusgruppidel võimalik piisavalt kaasata liikmeskonda otsuste tegemisse ja esitada kvaliteetseid strateegiaid ministeeriumile. Olukord, kus Leader meetme tingimused on oluliselt muutunud võrreldes eelmise programmiperioodiga ning hulka muudatusi tutvustatakse **napilt kuu aega enne strateegiate esitamise tähtaega** jätab tegevusgruppidele **primaaljuhul 3 nädalat** strateegiates muudatuste tegemiseks ning strateegiate esitamiseks. Selline aeg ei ole kindlasti piisav selleks, et tegevusgrupp jõuaks oma piirkonnas huvigruppe informeerida ja kaasata, läbida vajalikud protseduurid (juhatuse koosolek, üldkoosolek jms) ning esitada kvaliteetne nõuetele vastav strateegia.

Strateegiate esitamise tähtaja pikendamine juunini 2015 annab tegevusgruppidele võimaluse töötada muutunud nõuded läbi normaalses tempos, jätab piisavalt aega enne strateegia ametlikku esitamist konsulteerida ministeeriumi ja PRIAga ning viia strateegiatesse sisse vajalikud muudatused ning teavitada laia sihtrühma potentsiaalseid taotlejaid.

Strateegiate esitamise tähtaja edasilükkamine juuni lõppu 2015.a. annab tulemusena:

- 1) Leader tegevusgruppidele **võimaluse teavitada ja kaasata** oma piirkonnas laia sihtrühma (sh strateegia meetmetest potentsiaalseid taotlejaid);
- 2) seadusandjale võimaluse selgemalt läbi mõelda ja kindlamalt veenduda nõudmiste ja juhendite õigsuses, õigluses ning õiguspärasuses;
- 3) **Põllumajandusministeeriumile ja PRIA-le parema kvaliteediga Leader strateegiad** ning sellest tulenevalt kvaliteetsemad projektitoetuse taotlused, mis omakorda tagavad õiglasema konkurentsi taotlejate vahel;
- 4) **väheneb haldus- ja töökoormus** nii Põllumajandusministeeriumi, PRIA kui ka Leader tegevusgruppide jaoks. Hetkel strateegiaid kiirkorras esitades tekib olukord, kus tingimuste täpsustudes ning rakendusmääruse eelnõu valmimisel on Põllumajandusministeerium sunnitud kõigile strateegia koostanud Leader tegevusgruppidele koostama järelepärimised ning strateegiate korrigeerimise ettepanekud, tegevusgruppid uuesti läbima erinevad strateegia koostamise etapid jne. Oleme seda meelt, et teha **pigem üks kord ja korralikult, kui mitu korda ümber teha ja parandada**.

Leiame, et strateegiate esitamise tähtaja edasilükkamine **ei riiva ühegi osapoole õigusi ega ootusi**. Strateegiate esitamise lõpptähtaja edasilükkamine ei takista soovi korral mõnel tegevusgrupi strateegiat enne lõpptähtaega esitamast. Samuti puudub Leader tegevusgruppide tegevuspiirkondade taotlejatel õigustatud ootus Leader taotlusvoorude avanemiseks 2015. aastal kuna ka siiaaani on Põllumajandusministeeriumi sõnum olnud, et Leader tegevusgruppide taotlusvoorusid on mõistlik planeerida alates 2016. aastast.

Pigem on Leader strateegiate esitamise tähtaja edasilükkamine **õiglane ja mõistlik lahendus** olukorras, kus Leader strateegia koostamise aluseks olev Eesti Maaelu Arengukava 2014-2020 sai lõpliku heakskiidu alles 13.02.2015 (st napid 2,5 kuud enne strateegiate esitamise tähtaega) ning Leader meetme rakendusmäärus tänase seisuga puudub.

24.-25. märtsil 2015 toimunud infopäeval selgus, et määruse eelnõu tõenäoline valmimise aeg on mai lõpp 2015 ning kinnitamine augustis 2015.

Tulenevalt eelnevast teeme ettepaneku, pikendada Leader meetmes strateegiate esitamist vähemalt kahe kuu võrra, st vähemalt kuni 30. juunini 2015 aastal ning algatada vastav määruse muudatus esimesel võimalusel.

Vajadusel on nii Eesti Leader Liit ja Leader Foorum hea meelega valmis kohtuma ja/või vastama täiendavatele küsimustele.

Lugupidamisega

Piret Leskova
Eesti Leader Liit

Ettepanekut toetab:
Tiina Sergo
Leader Foorumi eestkõneleja
Tel +372 56 945 871
tiina.sergo@idaharju.ee